

Педагогіка: Програма навчального курсу для студентів факультету іноземних мов. – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019.

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Федина-Дармохвал В. С.

Затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Львівського національного університету імені Івана Франка

протокол № 1 від "18" 09 2019 р.

Завідувач кафедри проф. О.В. Квас

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

„ПЕДАГОГІКА ”

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО СПЕЦКУРСУ

Таблиця 1

Предмет: Педагогіка Курс: (денна форма навчання)	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального курсу
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки: 4 Семестр: 7
Модулів: 2	Спеціалізація 035.05 Романські мови та літератури (переклад включно)	Лекції: 16 год. Семінарські: 16 год. Самостійна робота: 58 год.
Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: Годин в тиждень: 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Індивідуальна робота: 3 навчальні проекти Вид контролю: іспит

2. МЕТА

- сформувати у студентів знання з теоретико-методологічних основ педагогічної науки;
- сформувати уявлення про структуру та особливості навчально-виховного процесу;
- сформувати в майбутніх фахівців уміння та навички психолого-педагогічного аналізу навчально-виховного процесу, фахової організації педагогічної взаємодії, спрямованої на розвиток гармонійної особистості

3. ПРОГРАМА

Вступ

Навчальна програма курсу «Педагогіка» призначена для студентів IV року навчання факультету іноземних мов.

Навчальна програма передбачає: формування у студентів педагогічних якостей, спрямованих на створення образу особистої привабливості та відповідних ціннісних орієнтацій; розвиток інтересу в студентів до змісту навчального матеріалу; забезпечення організації оптимального навчального середовища для підготовки педагога для роботи в середніх загальноосвітніх закладах різних типів і рівнів.

Зміст курсу розглядається на основі інтеграції знань студентів із філософії, психології та спеціалізованих знань фахової спрямованості.

У результаті вивчення дисципліни «Педагогіка» студент:

знати:

- основні поняття, терміни, концепції педагогіки;
- стан сучасної педагогічної думки на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури;
- методи науково-педагогічних досліджень;
- вікові та індивідуальні особливості розвитку та виховання особистості;
- сутність основних напрямів всебічного розвитку особистості;
- методи стимулювання учнів до активної роботи над особистим розвитком та самовдосконаленням;
- особливості застосування методів виховання;
- особливості проведення колективних творчих справ;
- методи організації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- різноманітні форми організації навчально-виховного процесу в школі;
- зміст, принципи та методіку особистісно орієнтованого, інтерактивного навчання й виховання;

вміти:

- приваблювати учнів до теоретичної, практичної і дослідницької діяльності з урахуванням їх інтересів і можливостей;
- застосовувати методи і засоби навчально-виховної роботи для досягнення учнями найкращих успіхів;
- самостійно аналізувати педагогічні дії;
- дотримуватись в своїй діяльності професійно-педагогічних етичних норм;
- підтримувати й формувати сприятливий для успішної педагогічної діяльності соціально-психологічний клімат в колективі;
- попереджати й знаходити ефективні варіанти розв'язання педагогічних конфліктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Тема	Кількість годин, відведених		
	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки			
Тема 1. Педагогіка, її предмет, методи науково-педагогічних досліджень	2	2	6
Тема 2. Історія української школи і педагогіки. Сучасна система освіти України. Особливості освіти у країнах Європи, Сходу, Америки.	2	2	8

Тема 3. Розвиток і формування особистості	2	2	6
Тема 4. Сутність педагогічної майстерності в сучасній педагогіці.	2	2	8
Тема 5. Спілкування як засіб налагодження взаємовідносин у соціумі. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їх вирішення	2	2	8
Змістовий модуль II. Теорія освіти і навчання			
Тема 6. Поняття про дидактику як галузь педагогіки. Структура процесу навчання. Особливості інклюзивного навчання	2	2	8
Тема 7. Методи та засоби у педагогічній діяльності. Форми організації навчання	2	2	8
Тема 8. Сутність та зміст процесу виховання. Методи виховання. Формування колективу, його вплив на виховання.	2	2	6
Всього годин:	16	16	58

5. Теми і план лекцій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні основи педагогіки

Лекція 1. Педагогіка, її предмет та методи науково-педагогічних досліджень (2 год.)

1. Педагогіка як про мистецтво виховання й навчання.
2. Основні етапи розвитку педагогіки, предмет і об'єкт.
3. Категорії педагогіки.
4. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Завдання педагогіки.
6. Методи науково-педагогічних досліджень.

Рекомендована література:

1. Галузинський В., Євтух М. Педагогіка: теорія та історія. – К., 1995.
2. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки. – К., 2004.
3. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка – К., 2006.
4. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник – К., 2000.

Лекція 2. Історія української школи і педагогіки. Сучасна система освіти України. Інклюзивна освіта (2 год.)

1. Сучасна система освіти України. Законодавство про освіту. Завдання закладів освіти.
2. Принципи освіти в Україні.
3. Управління системою освіти в Україні.
4. Стратегія розвитку освіти в Україні.
5. Тенденції розвитку сучасної світової освіти.

Рекомендована література:

1. Бабаханов А.А. Общественно-педагогическая и литературная деятельность Хамзы. – Ташкент:Укинувчи. - 1979. – 175 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
3. Вульфсон Б. Л. Стратегія розвитку освіти на Западі на порозі ХХІ століття. – М., 1999.
4. Закон України “Про освіту”. – К.: Генеза, 2002.
5. Историю педагогической мысли таджикского народа. – Душанбе: Ирфон, 1965. – Ч.2. – 190 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003.
7. Тллашев Х.Х. Общепедагогические и дидактические идеи ученых-энциклопедистов Ближнего и Среднего Востока эпохи Средневековья. – Ташкент, 1989.
8. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. – К.: Вид. центр “Академія”, 2000.

Лекція 3. Розвиток і формування особистості (2 год.)

1. Поняття про особистість, її структура і розвиток. Виховання як провідний фактор розвитку і формування особистості.
2. Аналіз головних теорій особистості. Роль спадковості і середовища в розвитку і формуванні особистості.
3. Вікові періоди розвитку молоді людини. Особливості взаємодії з особистістю у різних періодах. Вікова криза.
4. Особливості педагогічної взаємодії з особистістю школяра у різних вікових періодах.

Рекомендована література:

1. Варій М.Й. Загальна психологія – К., 2007.
2. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення – К., 2001.
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки – К., 2003.
4. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник – К., 2002.

Лекція 4. Сутність педагогічної майстерності в сучасній педагогіці

1. Майстерність виховання й навчання.
2. Мистецтво вчителя. Виховна робота вчителя в процесі навчання.
3. Педагогічна техніка в структурі майстерності вчителя
4. Моральні й естетичні позиції педагога.

Рекомендована література:

1. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя: Монографія. – Одеса: Маяк, 1998. – 284 с.
2. Крысько В.Г. Психология и педагогика в схемах и комментариях. – СПб: Питер, 2006 – 320 с.
3. Реан А.А., Бордовская Н.В., Розум С.В. Психология и педагогика. – СПб: «Питер», 2003 – 432 с

Лекція 5. Спілкування як засіб налагодження взаємовідносин у соціумі. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їх вирішення (2 год.)

1. Особливості, функції, етапи, стилі, рівні і бар'єри спілкування.
2. Засоби спілкування як міжособистісна взаємодія.
3. Поняття критики: сприймання, вираховування і реагування.
4. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях. Способи і стилі поведінки педагога у конфліктних ситуаціях.
5. Організація переговорів, фасилітації, медіації та арбітрації для розв'язання педагогічних конфліктів.
6. Організація міжособистісного спілкування з учнями з особливими потребами.

Рекомендована література:

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посібник – К., 2006.
2. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження – К., 2003.
3. Грабовська С.Л., Равчина Т.В. Конфлікти без насильства – Львів, 2001.
4. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч. посібник – К., 1997.
5. Козырев Г.И. Введение в конфликтологию – М., 2001.
6. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К., 2004.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Теорія освіти і навчання

Лекція 6. Поняття про дидактику як галузь педагогіки. Структура процесу навчання. Особливості інклюзивного навчання (2 год.)

1. Поняття про дидактику як галузь педагогіки: завдання, основні категорії, дидактичні принципи.
2. Поняття про процес навчання. Характеристика основних його компонентів. Взаємозв'язок викладання та учіння. Функції процесу навчання.
3. Зміст освіти, критерії його відбору. Документи, що визначають зміст освіти: навчальний план, навчальна програма, підручник.

Рекомендована література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
2. Заячківська Н. М. Навчально-методичні матеріали до вивчення теми “Зміст освіти в середній загальноосвітній школі”. – Львів, 2001.
3. Ковальчук Л. О. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. – Львів, 2005.
4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 1999.
5. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібн. – К., 1995.
6. Подласый И. П. Педагогика: 100 вопросов – 100 ответов: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004.
7. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. – К.: Вид. центр “Академія”, 2000.

Лекція 7. Методи та засоби у педагогічній діяльності. Форми організації навчання (2 год.)

1. Методи навчання як способи взаємодії вчителя і учнів в процесі навчання.
2. Характеристика методів навчання: методи організації та здійснення навчальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
3. Інтерактивні методи навчання.

4. Особливості організації виховного впливу на учнів з особливими потребами.
5. Поняття про форми організації навчання, історія їх розвитку. Класно-урочна система: переваги і недоліки. Урок як основна форма організації навчання. Його типологія та структура.
6. Основні вимоги до сучасного уроку. Підготовка вчителя до навчального заняття. Позаурочні форми навчання

Рекомендована література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
2. Дидактика современной школы / Под ред. В.А. Онищука – К., 1987
3. Зайченко І. В. Педагогіка. – Чернігів, 2003.
4. Ковальчук Л. О. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. – Львів, 2005.
5. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003.
6. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 1999.
7. Онищук В.А. Урок в современной школе – М., 1981.
8. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібн. – К., 1995.
9. П'ятакова Г. П., Заячківська Н. М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі: Навч.-метод. посіб. – Львів, 2003.
10. Яковлев Н.М., Сохор А.М. Методика и техника урока в современной школе – М., 1985.

Лекція 8. Сутність та зміст процесу виховання. Методи виховання. Формування колективу, його вплив на виховання. (2 год.)

1. Процес виховання, його структура та структурні елементи.
2. Етапи процесу виховання.
3. Управління процесом виховання.
4. Закономірності процесу виховання. Основні принципи виховання.
5. Основні напрями сучасного українського виховання.
6. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.

Рекомендована література:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал – Полтава, 1994.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки – Дрогобич, 2003.
3. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки – К., 2004.
4. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник – К., 2005.
5. Руденко Ю. Основи сучасного українського виховання – К., 2003.
6. Трухін І.О., Шпак О.Т. Основи шкільного виховання: Навч. посібник – К., 2004.

6. Теми семінарських занять

Семінарське заняття 1. Педагогіка, її предмет та методи науково-педагогічних досліджень (2 год.)

1. Педагогіка як про мистецтво виховання й навчання.
2. Основні етапи розвитку педагогіки, предмет і об'єкт.
3. Категорії педагогіки.
4. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Завдання педагогіки.
6. Методи науково-педагогічних досліджень.

Рекомендована література:

1. Галузинський В., Євтух М. Педагогіка: теорія та історія. – К., 1995.
2. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки. – К., 2004.
3. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка – К., 2006.
4. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник – К., 2000.

Семінарське заняття 2. . Історія української школи і педагогіки. Сучасна система освіти України. Інклюзивна освіта (2 год.)

1. Сучасна система освіти України. Законодавство про освіту. Завдання закладів освіти.
2. Принципи освіти в Україні.
3. Управління системою освіти в Україні.
4. Стратегія розвитку освіти в Україні.
5. Тенденції розвитку сучасної світової освіти.

Рекомендована література:

1. Бабаханов А.А. Общественно-педагогическая и литературная деятельность Хамзы. – Ташкент:Укинувчи. - 1979. – 175 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
3. Вульфсон Б. Л. Стратегія розвитку освіти на Западі на порозі ХХІ століття. – М., 1999.
4. Закон України “Про освіту”. – К.: Генеза, 2002.
5. Из истории педагогической мысли таджикского народа. – Душанбе: Ирфон, 1965. – Ч.2. – 190 с.
6. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003.
7. Глалашев Х.Х. Общепедагогические и дидактические идеи ученых-энциклопедистов Ближнего и Среднего Востока эпохи Средневековья . – Ташкент, 1989.
8. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. – К.: Вид. центр “Академія”, 2000.

Семінарське заняття 3. Розвиток і формування особистості (2 год.)

1. Поняття про особистість, її структура і розвиток. Виховання як провідний фактор розвитку і формування особистості.
2. Аналіз головних теорій особистості. Роль спадковості і середовища в розвитку і формуванні особистості.
3. Вікові періоди розвитку молодого людини. Особливості взаємодії з особистістю у різних періодах. Вікова криза.
4. Особливості педагогічної взаємодії з особистістю школяра у різних вікових періодах.

Рекомендована література:

1. Варій М.Й. Загальна психологія – К., 2007.
2. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення – К., 2001.
3. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки – К., 2003.
4. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник – К., 2002.

Семінарське заняття 4. Сутність педагогічної майстерності в сучасній педагогіці

1. Майстерність виховання й навчання.
2. Мистецтво вчителя. Виховна робота вчителя в процесі навчання.
3. Педагогічна техніка в структурі майстерності вчителя
4. Моральні й естетичні позиції педагога.

Рекомендована література:

1. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя: Монографія. – Одеса: Маяк, 1998. – 284 с.
2. Крысько В.Г. Психология и педагогика в схемах и комментариях. – СПб: Питер, 2006 – 320 с.
3. Реан А.А., Бордовская Н.В., Розум С.В. Психология и педагогика. – СПб: «Питер», 2003 – 432 с

Семінарське заняття 5. Спілкування як засіб налагодження взаємовідносин у соціумі. Конфлікти у педагогічних ситуаціях, шляхи їх вирішення(2 год.)

1. Особливості, функції, етапи, стилі, рівні і бар'єри спілкування.
2. Засоби спілкування як міжособистісна взаємодія.
3. Поняття критики: сприймання, вираховування і реагування.
4. Організація міжособистісного спілкування з учнями з особливими потребами.
5. Поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях. Способи і стилі поведінки педагога у конфліктних ситуаціях.
6. Організація переговорів, фасилітації, медіації та арбітрації для розв'язання педагогічних конфліктів

Рекомендована література:

1. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження – К., 2003.
Грабовська С.Л., Равчина Т.В. Конфлікти без насильства – Львів, 2001.
Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії: Навч. посібник – К., 1997.
Козырев Г.И. Введение в конфликтологию – М., 2001.
Цимбалюк І.М. Психология спілкування: Навч. посібник – К., 2004.

Семінарське заняття 6. Поняття про дидактику як галузь педагогіки. Структура процесу навчання. Особливості інклюзивного навчання (2 год.)

1. Поняття про дидактику як галузь педагогіки: завдання, основні категорії, дидактичні принципи.
2. Поняття про процес навчання. Характеристика основних його компонентів. Взаємозв'язок викладання та учіння. Функції процесу навчання.
3. Зміст освіти, критерії його відбору. Документи, що визначають зміст освіти: навчальний план, навчальна програма, підручник.

Рекомендована література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
2. Заячківська Н. М. Навчально-методичні матеріали до вивчення теми “Зміст освіти в середній загальноосвітній школі”. – Львів, 2001.
3. Ковальчук Л. О. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. – Львів, 2005.
4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 1999.
5. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібн. – К., 1995.
6. Подласый И. П. Педагогика: 100 вопросов – 100 ответов: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004.
7. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник. – К.: Вид. центр “Академія”, 2000.

Семінарське заняття 7. Методи та засоби у педагогічній діяльності (2 год.)

1. Методи навчання як способи взаємодії вчителя і учнів в процесі навчання.
2. Характеристика методів навчання: методи організації та здійснення навчальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності; методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
3. Інтерактивні методи навчання.
4. Особливості організації виховного впливу на учнів з особливими потребами.

Рекомендована література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка. – К.: Видавн. центр “Академія”, 2002.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. – Чернігів, 2003.
3. Ковальчук Л. О. Практикум з педагогіки: Навч. посібник. – Львів, 2005.
4. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003.
5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. – К., 1999.
6. Падалка О. С. та ін. Педагогічні технології: Навч. посібн. – К., 1995.
7. П'ятакова Г. П., Заячківська Н. М. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі: Навч.-метод. посіб. – Львів, 2003.

Семінарське заняття 8. Форми організації навчання(2 год.)

1. Поняття про форми організації навчання, історія їх розвитку.
2. Класно-урочна система: переваги і недоліки.
3. Урок як основна форма організації навчання. Його типологія та структура.
4. Основні вимоги до сучасного уроку. Підготовка вчителя до навчального заняття.
5. Позаурочні форми навчання.

Рекомендована література:

1. Дидактика современной школы / Под ред. В.А. Онищука – К., 1987.
2. Онищук В.А. Урок в современной школе – М., 1981.
3. Підласий І.П. Як підготувати ефективний урок – К., 1995.
4. Яковлев Н.М., Сохор А.М. Методика и техника урока в современной школе – М., 1985.

Семінарське заняття 8. Сутність та зміст процесу виховання. Методи виховання. Формування колективу, його вплив на виховання. (2 год.)

1. Процес виховання, його структура та структурні елементи.
2. Етапи процесу виховання.
3. Управління процесом виховання.
4. Закономірності процесу виховання. Основні принципи виховання.
5. Основні напрями сучасного українського виховання.
6. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.

Рекомендована література:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал – Полтава, 1994.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки – Дрогобич, 2003.
3. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки – К., 2004.
4. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник – К., 2005.
5. Руденко Ю. Основи сучасного українського виховання – К., 2003.
6. Трухін І.О., Шпак О.Т. Основи шкільного виховання: Навч. посібник – К., 2004.

7. Завдання для самостійної роботи

1. Написати есе про видатних педагогів ХХ століття (мінімум 3 постаті)

Обсяг роботи – 3 друковані аркуші формату А4. Оцінюється у 3 б.

2. Підготувати проект на тему «Основні підходи до проблеми виховання дітей у працях зарубіжних та вітчизняних вчених»

Обсяг роботи – 4 друковані аркуші формату А4. Оцінюється у 4 б.

3. Підготувати план конспект уроку зіноземної мови (профільної).

Обсяг роботи – 3-4 друковані аркуші формату А4. Оцінюється у 3 б.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Робочою навчальною програмою передбачено:

- ✓ проведення навчальних лекцій, семінарів із застосуванням наочних методів (мультимедія, прозірок, портретів);
- ✓ застосування у час лекційних занять інтерактивних методик навчання, зокрема “мозковий штурм”, синтез думок, суспільний проект, коло ідей, аналіз ситуації, тощо;
- ✓ проведення семінарських занять у формі прес-конференції, конкурсів.

9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Робочою навчальною програмою передбачено:

- поточне тестування – діагностування засвоєння змістових модулів (МК 1, МК 2);
- оцінку навчально-пізнавальної діяльності студентів у час лекційних занять;
- оцінку за навчальні проекти (НП);

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

До теми 1. Обрати один з методів науково-педагогічних досліджень, апробувати його та продемонструвати його практичну значущість – (6 год).

До теми 2. Здійснити огляд сучасної системи освіти Україні і порівняти із особливостями освіти у країнах Європи, Близького, Середнього та Далекого Сходу, Америки – (8 год).

До теми 3. Скласти психологічний портрет (ментальність, темперамент, характер) українців та представників інших національностей. Здійснити компаративний аналіз. Знайти спільні та відмінні риси – (6 год).

До теми 4. Змодельювати власні конфліктні ситуації і запропонувати шляхи їх розв’язання. Подати рекомендації для налагодження позитивного конструктивного діалогу між вчителем і учнями, між учнями в учнівському колективі – (8 год).

До теми 5. Підготувати план конспект уроку з профільної дисципліни і продемонструвати фрагмент навчального заняття – (8 год).

До теми 6. Проаналізувати особливості взаємодії вчителя з учнями, врахування індивідуального підходу до кожного зокрема. З власного досвіду охарактеризувати

діяльність вчителя орієнтовуючись на його педагогічний такт, педагогічну гнучкість, професійні знання, уміння і навички. Відвідати й проаналізувати навчальне заняття вчителя (викладача) профільною дисципліною. Описати його діяльність і взаємодію з класом (групою) – (8 год).

До теми 7. Ознайомитися з вимогами ефективного здійснення контролю, відповідно до характеристики рівнів навчальних досягнень учнів.

Здійснити порівняльний аналіз зарубіжною практикою контролю успішності учнів – (8 год).

До теми 8. Проаналізувати зарубіжний досвід інклюзивної освіти; ознайомитися із нормативними документами, указами щодо впровадження інклюзивної освіти в Україні; запропонувати власні рекомендації щодо організації навчального процесу з дітьми з особливими потребами: сліпими, слабозорими, глухими, слабочуючими дітьми; з церебральним паралічем; тяжкими порушеннями мовлення; порушеннями психологічного розвитку та розумовою відсталістю; психоневрологічними захворюваннями; захворюваннями серцево-судинної системи, сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування – (6 год).

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЮТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Модуль 1 (поточне діагностування)						Модуль 2				Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					
31						19				50	100
T1	T2	T3	T4	T5	МК1	T6	T7	T8	МК2		
3	3+3	3	3+4	3	9	3	3+3	3	7		

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре	Задовільно	
61-70	D	Задовільно		
51-60	E	Достатньо	Незадовільно	Незараховано
0-50	FX	Незадовільно		
0	F	Незадовільно		

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- підручники, посібники, наукові статті наведені у списку літератури;
- нормативні документи;
- ілюстративні матеріали до курсу (структурно-логічні схеми, портрети);
- комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутенко Н.Ю. Комунікативні процеси у навчанні: Підручник – К., 2004.
2. Варій М.Й. Загальна психологія – К., 2007.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика – Львів, 2005.
4. Ващенко Г.Г. Виховання волі і характеру: Підручник для педагогів – К., 1999.
5. Галузинський В., Євтух М. Педагогіка: теорія та історія. – К., 1995.
6. Гірник А., Бобрю А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження – К., 2003.
7. Дубасенюк О. Практикум з педагогіки. – К., 2004.
8. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник – К., 2005.
9. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник – Львів, 2007.
10. Кочетов А.И. “Организация самовоспитания школьников”, Мн., Нар. асвета, 1995.
11. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення – К., 2001.
12. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка – К., 2006.
13. Москаленко В.В. Соціальна психологія – Дрогобич, 2004.
14. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання – К., 2003.
15. Савчин М.В. Соціальна психологія – Дрогобич, 2001.
16. Синиця І.О. Педагогічний такт і майстерність вчителя – К., 1981.
17. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки – К., 2003.
18. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник – К., 2000
19. Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навч. посібник – К., 2004.
20. Ягупов В.В. Педагогіка: Посібник – К., 2002.

Додаткова

1. Берн Шон Гендерна психологія: Нева, 2001.
2. Громкова М.Т. Психологія и педагогіка проффесиональной деятельности: Учеб. Пособие, М., 2003.
3. Ковальов С. В. Психологія сімейних відносин. – М., 1987.
4. Кравець В. П. Психологія сімейного життя. – Тернопіль, 1995.
5. Орлов А.А., Агафонова А.С. Введение в педагогическую деятельность: Учеб.-метод. пособие. – М., 2004.
6. Рувинські Л. И. Воспитание и самовоспитание школьников. – М., 1969.
7. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник, К., 2004.
8. Стельмахович В. О. Мудра власть колектива. – М., 1983.
9. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину. – К., 1976.
10. Положення про середній загальноосвітній навчально-виховний заклад. – К., 1993

13. РЕСУРСИ:

- освітні сайти Інтернет;
- фонди бібліотек:
 - бібліотека кафедри педагогіки (вул. Дорошенка, 41);
 - Львівська обласна педагогічна бібліотека (вул. Зелена, 24);
 - Наукова бібліотека ЛНУ ім. Івана Франка (вул. Драгоманова, 5);
 - Львівська наукова бібліотека ім. Василя Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).

14. ПИТАННЯ, ВИНЕСЕНІ НА ІСПИТ

1. Педагогіка як наука, етапи її розвитку.
2. Категорії педагогічної науки. Доведіть їх взаємозв'язок і взаємообумовленість.

3. Структура педагогіки, система педагогічних наук.
4. Визначіть об'єкти, типи та форми зв'язку педагогіки з іншими науками.
5. Методи науково-педагогічних досліджень.
6. Охарактеризуйте напрямки і фактори розвитку особистості.
7. В чому полягає діалектична взаємодія між біологічним факторами, середовищем та вихованням.
8. Охарактеризуйте процес соціалізації. У чому мета соціалізації?
9. Визначте закономірності розвитку особистості. Охарактеризуйте види діяльності, які впливають на розвиток особистості.
10. Охарактеризуйте особливості дітей молодшого шкільного віку, їх врахування в навчально-виховному процесі.
11. Охарактеризуйте особливостей підліткового віку, їх врахування в навчально-виховному процесі.
12. Охарактеризуйте особливості юнацького віку, їх врахування в навчально-виховному процесі.
13. Поняття про педагогічне спілкування. Його ознаки, етапи організації.
14. Правила про умови організації педагогічного спілкування, його бар'єри.
15. Стили та рівні педагогічного спілкування.
16. Анатомія, структура педагогічних конфліктів.
17. Назвіть структурні елементи процесу виховання.
18. Назвіть і дайте характеристику компонентів процесу виховання.
19. Визначте етапи процесу виховання.
20. Обґрунтуйте умови за яких здійснюється в школі самовиховання.
21. Визначте етапи педагогічного керівництва самовихованням учнів.
22. Перерахуйте етапи перевиховання. Охарактеризуйте принципи перевиховання.
23. Охарактеризуйте рівні вихованості.
24. Перерахуйте шляхи підвищення ефективності виховного процесу.
25. Розкрийте зміст принципів виховання:
26. Перерахуйте основні напрями змісту виховання.
27. Чому у системі розумового виховання важливе місце займає мовна культура учнів?
28. Розкрийте завдання, зміст, етапи та методи профорієнтаційної роботи.
29. Охарактеризуйте сутність групи методів формування свідомості особистості.
30. Обґрунтуйте важливість методів, які виконують функції регулювання, коригування і стимулювання поведінки і діяльності.
31. Доведіть, що застосування методу доручення вимагає врахування індивідуальних особливостей учнів.
32. Мета, завдання, зміст морального і естетичного виховання молоді.
33. Мета, завдання, зміст етичного і розумового виховання молоді.
34. Мета, завдання, зміст трудового, фізичного і правового виховання молоді.
35. Визначте умови підвищення виховної ефективності заохочення і покарання.
36. Визначте принципи організації позакласної та позашкільної виховної роботи.
37. Перечисліть і охарактеризуйте форми масової виховної роботи.
38. Перечисліть і охарактеризуйте групові форми виховної роботи.
39. Спробуйте охарактеризувати типи шкільних колективів.
40. Назвіть функції колективу.
41. Проаналізуйте стадії розвитку колективу.
42. Охарактеризуйте поширені моделі розвитку взаємовідносин між особистістю і колективом.
43. Визначте зміст, умови та засоби сімейного виховання.
44. Розкрийте труднощі і недоліки виховання дітей у сім'ї.
45. Визначте напрямки діяльності громадськості з надання допомоги школі і сім'ї у вихованні дітей у сім'ї.
46. Чому церква, на вашу думку, допомагає людині стати людянішою?
47. Назвіть засоби впливу релігії. Дайте характеристику методики релігійного самовпливу і самовиховання.

48. Що таке дидактика?
49. Предмет і об'єкт дидактики .
50. Перерахуйте основні категорії дидактики. Розкрийте проблеми сучасної дидактики.
51. Охарактеризуйте освітню, виховну і розвиваючу функцію навчання.
52. Визначте компоненти процесу навчання.
53. Назвіть основні види навчання учня.
54. Охарактеризуйте сутність пояснювально-ілюстративного навчання.
55. Розкрийте зміст проблемного навчання.
56. Що таке зміст освіти?
57. Визначте типи навчальних предметів які забезпечують провідні елементи освіти.
58. Обґрунтуйте вимоги, яким має відповідати зміст освіти.
59. Що таке навчальний план? Обґрунтуйте вимоги до навчального плану.
60. Проаналізуйте вимоги до навчальних програм.
61. Перерахуйте вимоги до підручника, охарактеризуйте його структуру.
62. Перерахуйте компоненти змісту підручника.
63. Проаналізуйте особливості змісту освіти в зарубіжних державах.
64. Перерахуйте і охарактеризуйте принципи навчання.
65. Дайте визначення методів організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.
66. Перерахуйте словесності методи навчання.
67. Які методи належать до групи наочних методів?
68. Перерахуйте і охарактеризуйте практичні методи навчання.
69. Розкрийте суть методів контролю.
70. У чому полягає сутність класно-урочної системи навчання? Проаналізуйте її позитивні та негативні сторони.
71. Охарактеризуйте типи уроків.
72. Розкрийте зміст підготовки вчителя до конкретного уроку.
73. Дайте узагальнюючу характеристику форм організації навчальної роботи на уроці:
 - фронтально-колективна,
 - групова,
 - парна.
74. Поясніть традиційні вимоги до уроку.
75. Перерахуйте нестандартні уроки. Проаналізуйте їх.
76. Дайте характеристику позаурочних форм навчання:
 - семінарських занять;
 - практикумів;
 - факультативних занять;
 - екскурсій;
 - предметних гуртків;
 - технічних гуртків;
 - спортивних секцій.
77. Проаналізуйте функції контролю: освітню; діагностичну; виховну; розвиваючу; управляючу; оцінюючу.
78. Обґрунтуйте сутність видів контролю: попереднього; поточного; періодичного; підсумкового.
79. Розкрийте основні вимоги до перевірки і оцінки успішності і визначте критерії оцінки.
80. Охарактеризуйте рівні знань школярів: репродуктивний; реконструктивний; творчий.
81. Розкрийте сутність видів диференціації за: здібностями; відсутністю здібностей; майбутньою професією; інтересами учнів; талантами дітей.
82. Охарактеризуйте умовний поділ учнів відповідно до їх навчальних можливостей, на такі групи: з дуже високими навчальними можливостями; з високим рівнем навчальних можливостей; із середніми навчальними можливостями; з низькими навчальними можливостями.
83. Дайте вичерпну характеристику обдарованих учнів.
84. Назвіть типи індивідуальної обдарованості.

85. Спробуйте обґрунтувати вимоги до роботи з обдарованими учнями.
86. Проаналізуйте форми роботи та зміст навчальної інформації для обдарованих школярів.
87. Назвіть причини, що стримують розвиток обдарованих дітей.
88. Спробуйте пояснити причини відставання у навчанні.
89. Продумайте характеристику таких видів вирішень при оптимізації процесу навчання: машинальне; інтуїтивне; асоціативне; пробне; імовірнісне; детерміноване.
90. Обґрунтуйте найбільш типовий підхід до вибору оптимального варіанту вивчення навчального матеріалу: аналіз змісту навчального матеріалу; аналіз пізнавальних можливостей учнів; самоаналіз можливостей педагога; конкретизація цілей і завдань навчання; конкретизація змісту навчального матеріалу; вибір форм навчання; вибір методів навчання.
91. Види, форми і функції почуттів та емоцій.
92. Темперамент. Його структура та характеристика головних властивостей.
93. Структура характеру. Формування характеру як педагогічна проблема.
94. Здібності і задатки: види і структура.
95. Його структура і складові педагогічного такту вчителя.
96. Професійно – особистісні якості, знання та уміння соціального педагога як вияв педагогічного такту.
97. Основні функції активного лідерства.
98. Структура іміджу педагога.
99. Педагогічна культура вчителя, її складові. Рівні сформованості професійно-педагогічної культури вчителя.
100. Складові компоненти педагогічної майстерності: спрямованість, професійна компетентність (знання, уміння, навички), педагогічна техніка та здібності.
101. Основні підходи до освіти людей з особливими проблемами.
102. Зарубіжний досвід доступу до освіти дітей з особливими проблемами.